

Magiczny świat baśni.

Scenariusz lekcji online z języka polskiego

Typ szkoły: szkoła podstawowa

Temat: Magiczny świat baśni.

Klasa: 4

Przewidywany czas zajęć: 45min.

Cele lekcji

Cele ogólne:

Uczeń:

1. zna definicję baśni;
2. wie, na czym polega różnica między światem realnym a fantastycznym;
3. potrafi samodzielnie wymyślić baśń stosując odpowiednie słownictwo.

Cele szczegółowe:

1. wie, jak zbudowana jest baśń;
2. dostrzega charakterystycznych cech baśni;
3. kształtuje umiejętności organizowania wybranych sytuacji baśniowych metodą dramy;
4. kształtuje w sobie wrażliwość estetyczną, wyobraźnię i pogłębia sferę emocjonalną;
5. rozwija zainteresowania czytelnicze.

Metody nauczania:

1. praca z tekstem;
2. podająca;
3. praktycznego działania.

Forma pracy: indywidualna.

Środki dydaktyczne: komputer z dostępem do Internetu.

Przebieg zajęć:

Część wprowadzająca: (10 min.)

Nauczyciel wprowadza uczniów w temat zachęcając ich do wypowiedania się na temat co wiedzą o baśniach z czym im się kojarzą i jakie mają cechy.

Zastanówmy się dziś, dlaczego wszyscy i dzieci i dorośli lubimy czytać i słuchać baśni? Od najdawniejszych czasów ludzie wymyślali różne historie, które w rzeczywistości nigdy się nie wydarzyły. Były wśród nich fantastyczne opowieści, baśnie i bajki. Baśniowe istoty to często pomocne i życzliwe krasnoludki, tajemnicze trolle, złośliwe gnomy. W niektórych baśniach występują złe czarownice i dobre wróżki. Ulubionymi bohaterami są królewny i księżniczki, królewicze i dzielni rycerze otrzymujący za swe czyny rękę królewskiej córki i pół królestwa. Baśnie przenoszą nas w magiczny świat i rozbudzają naszą wyobraźnię.

Część główna: (25 min.)

Nauczyciel podaje definicję baśni i zwraca uwagę na słownictwo jakiego używa się w baśniach.

Powiedzmy sobie teraz czym jest baśń.

Baśń to jeden z najważniejszych gatunków epiki ludowej. Treść baśni jest związana z wierzeniami magicznymi, występują w nich siły i zjawiska nadprzyrodzone, bohaterowie swobodnie przekraczają granice światów: realnego i fantastycznego. Czas i miejsce w baśni są nieokreślone (dawno, dawno temu, za siedmioma górami, za siedmioma lasami).

W baśni pojawiają się pewne stałe wątki (wątki wędrowne), jak wędrówka bohatera w poszukiwaniu cudownego leku, wody życia, cudowne przeniesienie w inne miejsce, próby (walka, wyścig), przeszkody do pokonania. W baśniach znalazły wyraz dawne wierzenia i pewien system zasad moralnych, a także wiara w silne oddziaływanie sił nadprzyrodzonych. Moralność baśni zbliża się do prostych, surowych norm ludowych. Zasadniczy zestaw wątków baśniowych ukształtował się w średniowieczu, gdy elementy antyczne połączyły się z tradycją arabską (baśnie z cyklu Tysiąc i jedna noc) oraz ludową. Najbardziej znane w Europie zbiory baśni opracowali: Ch. Perrault, bracia J. i W. Grimm oraz H. Ch. Andersen.

Baśnie najczęściej rozpoczynają się od zwrotów:

„Dawno, dawno temu...”

„Za górami, za lasami, za siedmioma rzekami...”

„Przed laty...”

„W dalekim kraju...”

„Żył sobie dawno i daleko stąd...”

Kończą się...

„I ja tam byłem miód i wino piłem.”

„Co widziałem, Wam opowiedziałem.”

„I odtąd żyli długo i szczęśliwie.”

Każda baśń powinna mieć motyw, wątek, bohaterów, akcję.

Dla baśni charakterystyczne jest również słownictwo.

Zwróćcie uwagę, że często używają słów i zamiast był napiszemy istniał, zamiast panował napiszemy władał. Używając takich zwrotów też tworzymy odpowiedni klimat.

Nauczyciel prosi teraz uczniów by sprawdzili swoją wiedzę na temat baśni.

Sprawdźcie teraz czy znacie dobrze baśnie, co o nich wiecie?

<https://wordwall.net/pl/resource/903031/polski/czy-znasz-ba%c5%9bnie>

<https://wordwall.net/pl/resource/2087042/polski/quiz-wiedza-o-ba%c5%9bni>

<https://view.genial.ly/5e9c971c594d3b0da3df63d5/game-basn-legendy-quiz>

Na zakończenie zajęć uczniowie przepisują do zeszytu i zapamiętują cechy charakterystyczne baśni.

Cechy baśni

Rys. Maja Mavk

11. PRZEŚLANIE DLA CZYTELNIKA

10. SZCZĘŚLIWE ZAKOŃCZENIE

9. MOTYWY WĘDROWNE

8. WOSOBIONA PRZYRODA

7. KONTRASTOWO UKAZANI BOHATEROWIE

6. WALKA DOBRA ZE ZŁEM

5. MAGICZNE REKWIZYTY

4. WYDARZENIA REALISTYCZNE I FANTASTYCZNE

3. POSTACIE REALISTYCZNE I FANTASTYCZNE

2. BLIŻEJ NIEOKREŚLONE MIEJSCE I CZAS

1. TRADYCYJNE FORMUŁY NA POZĄTKU I KOŃCU

Część końcowa: (10 min.)

Podsumowując nauczyciel rozmawia z uczniami o tym jakie znają baśnie, jakie najbardziej lubią i zadaje uczniom pracę domową.

Praca domowa:

Spróbujcie swoich sił i zaczynając od słów **Dawno, dawno temu, za górami, za lasami...** ułóżcie krótką baśń. Zatem do dzieła ☺.

Czekam na ciekawe historie.

Źródła:

<https://www.bryk.pl/slowniki/slownik-terminow-literackich/68958-basn>

<https://wordwall.net/pl/resource/903031/polski/czy-znasz-ba%c5%9bnie>

<https://wordwall.net/pl/resource/2087042/polski/quiz-wiedza-o-ba%c5%9bni>

<https://view.genial.ly/5e9c971c594d3b0da3df63d5/game-basn-legenda-quiz>

Link do strony, z której pochodzi grafika użyta w scenariuszu:

<http://uczcielnica.blogspot.com/2018/07/basnie-globalnie.html>

<https://pl.pinterest.com/pin/825918019138823809/>

Dostęp do wykorzystanych materiałów online przeglądany: [Dostęp: 26.08.2020 r.]

Opracowała: Iwona Grabarczyk